

Дума А. А.
здобувач вищої освіти II курсу
Науковий керівник – Стрюк Є. В.,
старший викладач
*Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ*

ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

У сучасному світі, мабуть, лексика становить ту особливу частину словника, розвиток якої відбувається більш інтенсивно. Більшість термінів ґрунтується на загальнонародних мовах то ж їх не можна розглядати чи оцінювати ізольовано від розвитку українського суспільства чи сучасної літературної мови.

Науково-технічний прогрес, перебудова економічної та політичної системи в країні насичують нашу мову новими поняттями і термінами. Пошуки власних мовних засобів для передачі нових розумінь зумовлювали появу авторських неологізмів, одні з яких витіснили запозичені терміни, а інші з часом зникали, не здобувши поширення. Систематизацію та стандарт термінів вчені різних шкіл і регіонів оцінюють по-різному. Одні намагаються повністю відновити термінологію 20-х років ХХ ст., інші – надто захоплюються запозиченнями з європейських мов. В обох підходах є як позитивні, так і негативні моменти. Відомо, що штучна реставрація, нав'язування діалектних, застарілих термінів, власних уподобань призводять до самоізоляції не лише наукової мови, а й самої науки, з одного боку, а з іншого – надмірне захоплення іншомовними термінами може призвести до втрати національної мовної самобутності.

Одним з найважливіших керованих мовних процесів є – термінотворчість на сучасному етапі. З питання відбору кращих термінів точаться постійні гострі дискусії.

Останнім часом йде активне відновлення забутих діалектизмів, переосмислення старих слів, народних назв, що побутують у розмовній мові, які свого часу не прижилися в термінології й тепер не сприймаються, або ж введення в обіг штучно створених новотворів та невдалих кальок, що не відповідають вимогам, які ставляться до термінів. Прагнучи до максимальної українізації існуючої термінології, окремі мовознавці втрачають почуття мовної реальності і пропонують або ж давно забуті терміни зі словників 20-30-х років, або ж власні новотвори, які в реальному вжитку не зустрічаються. Так і з'явилися українські медичні „терміни”: заштрик (укол), штрикала (шприц), шумило, квасило, бродило (фермент), дрібноживець (мікроб), прутень (статевий член), капшук (мошонка), чужоїд (паразит), надшкурень (епідерміс) та ін., невдалі кальки з російської мови: замісник алкоголю замість замінник алкоголю, забій головного мозку замість забиття головного мозку та ін., які не збагачують українського термінологічного словника, а

принижують роль національної наукової мови в житті суспільства і зменшують кількість бажаючих нею користуватися.

Процес творення і відбору кращих термінів триває. Упорядкування української наукової термінології будь-якої галузі – це надзвичайно кропітка і відповідальна робота. Вона повинна проводитись лише у співдружності лінгвістів-термінологів та спеціалістів практиків конкретної галузі і враховуючи особливості національного термінотворення, зміст терміна та специфіку його вживання в галузі.

Головним джерелом формування термінології була і залишається загальноживана лексика як основа української літературної мови. Однак слід зазначити, що специфікою становлення термінології банківської справи є широке використання іншомовних запозичень, одним із чинників якого виступають глибокі зміни в економіці України та вихід нашої держави на міжнародну арену.

Отже, працюючи над формуванням української наукової термінології, не можна доходити до пуризму, до заміни давно функціонуючих і усталених найменувань словами, витягнутими із забуття, які у свій час виконали свою функцію, а зараз викликають подив”. У той же час не слід надмірно захоплюватися вживанням іншомовних термінів, а дотримуватись у цьому питанні золоті середини.

Література:

1. <http://litmisto.org.ua/?p=7748>
2. <https://mydocx.ru/5-2852.html>
3. <http://uk.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/uk/PDF/ck-pravo/naykov-ctul-ykr-mova.pdf>
4. <http://www.info-library.com.ua/books-text-10670.html>

Єфімова А. О.

здобувач вищої освіти II курсу

Науковий керівник – Ювковецька Ю. О.,

кандидат філософських наук,

Київський національний

торгівельно-економічний університет

THE MASS MEDIA PLACE IN A SINGLE INFORMATION ENVIRONMENT AND ITS LEGAL REGULATION IN UKRAINE

In almost all times, since first information sources emerged, mass communication was one of the most principal and widely spread methods in sharing information through books, newspapers, and modern ones - social media sites and news for example. Today we are facing situation, where main vector of political influence shifted to the information sphere. And now it became an essential tool in providing national security (in particular, by setting limits of the